

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

PÉNTEK, 1932 MÁRCIUS 11.
TIMISOARA—TEMESVÁR, VIII. ÉVF. 58. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE D.

Az alkotmány

nem dogma, — mondotta a parlament tegnapi ülésén egyik képviselő — hanem olyan ruha, melyet a szükséghez képest bővíteni vagy szűkíteni lehet, sőt kell. Ez lehet az oportunitási politika elve, de nem a közjogi elméleté. Ez az elmélet pedig a gyakorlatban is azt jelenti, hogy az alkotmány olyan alaptörvény, melyből az összes jogok és köteleességek, tehát a törvények is folynak. Az alkotmány nem egyes jogviszonyokat rendez, hanem általános alapelveket állít fel, amelyek zsinormértékül szolgálnak a különböző jogviszonyok törvényes rendezése tekintetében. Így, ha nem is dogma, mely örökérvényű, de semmiesetre sem olyan ruha, melyet a divat szeszélyei szerint felveszünk vagy levetünk, átalakítunk, szűkebbre vagy bővebbre szabhatunk. Csak az állíthat ilyent, aki nincsen tisztában az alkotmány lényegével és jelentőségével. Hiszen az alkotmány az állami élet alapja, az államjogi intézmények összességének foglalatja. Az alkotmány szabás képviselőnek csak egy kicsit forgatni kellett volna az angol vagy a magyar történelem lapjait és nyomban meggyőződött volna róla, hogy az alkotmány nem gumiból készült ruha, melyet akár milyen politikai próbababára testhezállón rá lehet huzni. Ha Romániának nincs, mint ahogy nem lehetett, történelmileg kifejlődött alkotmánya, ugye ez még nem jelentheti ennek parlamenti ülésszakonként való megváltóztatóságát. Sőt éppen azokban az államokban, amelyek a történelmi idők folyamán kialakult alkotmánnyal rendelkeznek, az alkotmány tisztelete még sokkal nagyobb. Angliában a Magna Charta, vagy a Bill of Rights minden állampolgárnak legfőbb kincse. Az alkotmány megváltoztatásának is megvannak a maga alkotmányos formái. Természetesen más a helyzet, ha valakinek forradalmi vagy abszolutisztikus hajlamai vannak. Mert az alkotmány megváltoztatásának vagy akár megszüntetésének ez is történelmileg ismert módja. Nekünk kisebbségeknek az ilyen önkényes és könnyelmű alkotmánymagyarázatok ellen fokozottabb mértékben van aggályunk. A mi jogainkat is az alkotmány biztosítja és ha eddig a kötelezettségek teljesítésében mindenkor százszázalékos honpolgároknak számítottunk, sajnos nem mondhatjuk ugyanezt a jogaink biztosításáról is. Ha az alkotmányos jogok szűkítésének és bővítésének ilyen egyszerű és kényel-

mes precedensét engedik megteremteni, akkor ez ellen elsősorban nekünk kell a legerélyesebben tiltakozni. Az egyes törvények, mint legujabban az állampolgársági törvény revíziójának terve-

zete, ugyis olyan megkülönböztetéseket tesznek, melyek ellenkeznek az alkotmányos szellemmel a kisebbséget nemzetek rovására és kárára. Ha pedig most némán tűrjük alkotmányszabászi tanfolya-

mok rendezését a parlamentben, még azt gondolhatnák, hogy ez a mi hallgatólagos beleegyezésünket is birja. Ettől a balhiedelmüktől szeretnők megfosztani őket.

Maniu utopiája

igazolást nyert Tardieu tervében és a badacsonyi remete most tovább dolgozik a dunai államok összefogásának nagy problémáján, amelyet külön tanulmány tárgyává tett

Ujabb királyi kihallgatások

Maniu Gyula új bucaresti uja ismét felkavarta a politikai életet, mert a volt kormányelnök utjának, szokás szerint, különös jelentőséget tulajdonítottak. Ezzel szemben Maniu Gyula környezetéből a következő felvilágosítást adták:

Maniu kizárólag azért jött a fővárosba, hogy az egyetemi és más könyvtárakban forrásmunkákat keressen régi politikai problémájához. Ehhez a kijelentéshez még a következőket fűzik:

— Maniu Gyula másfél évvel ezelőtt a Neue Freie Presse-nek nyilatkozatot adott és akkor a dunai államok konföderációjának szükségességét hangoztatta. Maniu Gyula nemzetközi gazdasági problémákra alapította a dunai konföderáció megteremtésének szükségességét.

Maniu ezen kijelentései annak idején nagy felűlést keltettek és mindenki politikai utópiának tartotta. A volt kormányelnök közben csendesen badacsonyi magányában tovább dolgozott ezen a problémán.

Négy hét előtt, amikor az erdélyi fiatalok küldöttsége nála tisztelgett, szintén a dunai államok összefogásának szükségességét hangoztatta. És most, amikor Tardieu francia

kormányelnök kipattantotta nagy tervét: a dunai államok vámunióját. Maniu teljes elégtételt nyert, sőt Tardieu terve újabb munkára serkentette. Maniu még intenzívebben kíván foglalkozni ezzel a problémával és tudományos munkásságához szükséges anyaggyűjtés készítése a bucaresti utra.

Lehetséges, hogy a bucaresti utnak ez a magyarázata helytálló, de azt is tudják, hogy Maniu tegnap a nemzeti parasztpárt vezető tagjaival tanácskozott. Így Mihalache, Madgearu, Mironescu, Junian és Potarca tettek nála látogatást. Potarca minden valószínűség szerint részletesen tájékoztatta Maniut a királyi kihallgatásról, mivel a király Potarca volt alminisztert közel két óráig kihallgatáson fogadta.

Politikai körökben megállapítják, hogy az uralkodó a kihallgatásokat folytatja és a liberális pártpolitikuskok után most a nemzeti parasztpárt vezéreinek véleményét hallgatja meg.

Goga akciójával kapcsolatban különben a legfantasztikusabb hírek kerültek szárnyra. A kombinációk szinte percről-percre születnek és ezekkel kapcsolatban Jorga lapja ezeket írja:

Rövid szünet után ismét megkezdődött a találgatások, kormányváltások híresztelésének korszaka. Ezek a hírek nem érdemelnek figyelmet, mert nincsen semmi alapjuk és a fantázia birodalmába tartoznak. A kormány zavartalanul folytatja tevékenységét.

Garoflid és Goga szintén tárgyalásokat folytatnak és Garoflidról tudják, hogy az agrárreform apja, kitűnő nemzetgazdász és az agrárliga elnöke. Megkérdezték tőle, hogy mi a véleménye a Gogával való együttműködésről:

Mindenekelőtt — mondotta — Gogának programot kell adni. Ha ez meglesz, lehetséges, hogy megállapodunk. Azonban az új pártalakulat vezetését mindaddig, amíg elnököt választ, három tagból álló bizottságra kell bízni.

A konvertálás is még mindig sokat foglalkoztatja a politikusokat. Az Adeverul szerint Jorga bizalmas körben nyilatkozott volna a konverzióról és véleménye ez volt:

Mielőtt a konvertálás pénzügyi megoldásáról nem gondoskodtunk, addig nem kellett volna a javaslatot betervezni. Csakis a pénzügyi megoldás után kellett volna a konverzióval érdemben foglalkozni. Ezért azonban nem mi, hanem a két év előtti kormány a hibás, amely a konvertálás gondolatát könnyelműen, minden előkészítés nélkül a közvélemény elé vetette. Amikor mi kormányra kerültünk, már előkészített közhangulatot találtunk és ezt a hangulatot le kellett vezetni.

Lehetséges, hogy a mi törvényünk nem ideális, de a végző szót majd csak az eredmény után szabad kimondani. Bizom abban, hogy a pénzügyi kötelezettségekre is megfelelő megoldást találunk.

A tegnapi nap politikai érdekessége Lupu Miklós dr. kihallgatása volt, aki közel két órán keresztül időzött az uralkodónál.

Mindent elkövet a város, hogy a vasutigazgatóság továbbra is Temesvároft maradjon

A város ideiglenes bizottsága tegnap délután tartott ülésén foglalkozott a temesvári kerületi vasutigazgatóság ügyével és kimondotta, hogy magáévá teszi azokat a kijelentéseket, amelyeket Grosorean Kornél dr. főpolgármester a kereskedelmi és iparkamara küldöttsége előtt tett. Az ideiglenes bizottság szükségesnek tartja, hogy a vasutigazgatóság továbbra is Temesvároft maradjon és azért hajlandó azon a négyszázezer leien felül, amelyet a vasut lakbér fejében

fizetni kész, a különbözetet magára vállalni. A város ezt ma átiratban közli a vasutigazgatósággal és kéri, hogy a bérletet a háztulajdonos Victoria-banknak mondja föl, egyúttal egyezzzék meg vele, az új bérletre vonatkozó tárgyalásokat kezdje meg és igyekezzék legalább huszonöt százalékos bérleszállítást elérni. A város az igazgatóság házbérének rája eső részét abból a követelésből akarja évente fedezni, amely a város részéről a Victoriával szemben fennáll.

Rajnai lazacból sózott hering lett és így indult el a fuvarlevélpanama, amely ötszáz millió lei kárt okozott az államvasutnak

A vasuti fuvardíjak visszatérítése körül leleplezett több száz millió leies panama élénken foglalkoztatja az egész ország közvéleményét. A bukaresti vezérigazgatóság elrendelte a vizsgálatot évekre visszamenőleg és vizsgálatot fognak tartani az egyes kerületi vasutigazgatóságoknál is. Érdeklődünk ebben az ügyben a temesvári kerületi vasutigazgatóság-nál, ahol a következő felvilágosítást kaptuk:

— A vidéki kerületi vasutigazgatóságoknál megindítandó vizsgálat nem sok eredménnyel járhat. Ennek oka az, hogy a kerületi igazgatóságok kötött kezekkel dolgoznak. Nincsen joguk a már egyszer feladott és leszállított áru minőségének átminősítésére. Erre csak a bukaresti központnak van joga és a visszaélések rendszerint így is történtek. Csak egy példát mondunk ennek illusztrálására.

Valaki például rendelt Németországból rajnai lazacot. Amikor az áru már a címzettél volt, akkor a bemutatói fuvarlevél alapján átminősítették a lazacot sózott heringnek. A két áru szállítási tarifája között óriási a különbség. A különbözeten megosztozkodtak.

Az ilyen átminősítés a vidéki vasutigazgatóságoknál nem lehetséges és azért az ilyen mű visszaélés sem fordulhat itt elő. Különböző is a kerületi vasutigazgatóságokháromezer leinél magasabb visszatérítést nem fogadhatósíthatnak. Ezt tudják maguk a reklámoló cégek is azért a magasabb visszatérítésekkel egyenesen Bukarestbe mentek.

— Temesvárott nagyobb fuvarlevélvizsgáló iroda működik, amelynek vezetője egy nyugalmazott vasuti főfelügyelő. Ez az iroda dolgozik a temesvári vasutigazgatósággal és más hasonló intézményekkel az ország területén. A legtöbb fuvarlevelet azonban a címzett maga szokta bemutatni.

Az elmúlt esztendőben Temesvárott harmincezer darab fuvarlevél volt felülvizsgálat és a jogosnak talált reklamációk alapján összesen tízezer millió leit fizetett vissza a vasut.

Egy-egy fuvarlevélre átlagosan ötszáz lei esik.

Arra a kérdésünkre, hogy a csernovici Wurmbrandt, továbbá a Feldmann Testvérek cégek dolgoztattak-e Temesvárott, azt a választ kaptuk, hogy ezt a szállítási nyilvántartásból meg fogják állapítani. Lehetséges azonban, hogy ennek a két cégnek az ügynökei, mint az ország más részein is tették, Temesvárott is összevásárolták fuvarleveleket, amelyeket aztán visszaélésekre használtak föl. Ezt nincsen módjában a vasutigazgatóságnak ellenőrizni, mert a címzettnek, miután megkapta az árut, jogában áll a fuvarlevelet eldobni, megsemmisíteni, eltenni, vagy akár el is adni. foglalkoztatják. Uszályhajók száma több ezer, amelyeken a dunai hajó-

Ha tényleg vásároltak is Temesvárott és a környéken fuvarleveleket, akkor azokkal bizonyára háromezer leinél magasabb összegeket akartak maguknak fuvarlevélként kifizettetni és akkor okvetlenül

Bukarestbe kellett menniök.

A temesvári kerületi vasutigazgatóság illetékes ügyosztályai most állítják össze az elmúlt két esztendő alatt megreklamált fuvardíjak és a ténylegesen visszafizetett tarifakülönbözetelem kimutatását.

Megindultak a tárgyalások háziur és lakó között az új házbér ügyében

Ma, március tizedikén délután hat órákor telik le a határidő, amelyen belül a lakók a még érvényes szerződéseiknek felmondását a háztulajdonosok tudomására hozhatják. Ezt vagy bírósági portarel, vagy közjegyző útján eszközölhetik. A különböző hivatalokból szerzett értesítéseink szerint Temesvárott a szerződések közel ötven százaléka mondták fel a lakók. Ez azonban nem jelenti azt, hogy május elsején valamennyi lakó kiköltözik mostani lakásából. Ugyanis a hatálytalanság bejelentése után a háztulajdonosok és a lakók között máris tárgyalások indultak meg a házbér csök-

kentésére. Sok esetben ezek a tárgyalások máris eredményesek voltak, amelyek következtében újabb megállapodás történt háztulajdonos és lakó között. Négy és ötszobás lakásoknál a bérkérés szabályozása könnyebben ment, mert ilyen lakások iránt meglehetősen érdektelenség mutatkozik. Nagy az érdeklődés viszont a két- és háromszobás lakások iránt és a nagy kereslet következtében ezeknél alig történt bérredukció. A május elsejei költözködés alkalmával a külső városrészek, sőt Kisoda és Szabadfalu is meglehetősen sok temesvári lakót kapnak.

Hatalmas méretű bércsökkenés érte a Dunahajózás szolgálatában álló vállalatok összes alkalmazottait

A dunahajózási társulatok közül a két legtekintélyesebb vállalat a magyar érdekeltégű MFTR és az osztrák DDSG, amelyeknek működési köre egész Középeurópára kiterjed és uszályhajóik nemcsak a Dunán közlekednek, hanem minden hajózható nagyobb folyón felbukkannak. A két társulat behálózta az egész Duna mentét és majdnem minden kikötővárosban vannak irodáik, amelyekben a tisztviselők egész seregét sok megbízható és kipróbált embe-reik szállítják a nagyértékű árukat. A dunai hajósok a veszélyes szolgálatért eddig megfelelő fizetést kaptak, de a bércsökkenés réme az 1932. év beköszöntésével őket sem kímélte meg. A bércsökkenésre mindkét vállalat már régóta készü-

lődött. Alkalmazottaik kollektív szerződése az 1932. év első hónapjában lejárt és az új szerződések megkötésére irányuló tárgyalások során a DDSG alkalmazottak elé tejesztették azt a tervet, amelynek legfontosabb pontja a bérc és járandóságok csökkentése volt. A bércsökkenésnél, amelyet a tisztviselőkn kívül a dunai hajósokra is kiterjesztettek, az egyes országok gazdasági helyzetét vették alapul. Ausztriában a csökkentés 6 százalékos volt, Bajorországban 7 százalékos, Magyarországon, Csehszlovákiában, Jugoszláviában 15—20 százalékos, viszont a bércsökkenés Romániában és Bulgáriában elérte a 30—40 százalékos is. Pedig a meglehetősen Romániában éppen olyan nehéz,

mint a Dunamedence többi országában. Ezenkívül 15 százalékkal csökkentették a mellékilletményeket és megvonták a félévi hozzájárulást. Ezek a pontok a MFTR bércsökkenésénél hiányoznak, de az általános leszállítást ők is keresztlvitették. Ezzel kapcsolatban a tulajrök utáni díjazást is huszonöt százalékkal csökkentették.

Az új szerződéssel, amely 1931. február elsején lépett életbe és az egész vonalon bércsökkenéseket tartalmazott, a DDSG hajózási társulat kerekén 3 millió 200.000 schillinget takarított meg, de ugyanakkor elégedetlenségbe taszította romániai alkalmazottait, akiknek fizetése a 30—40 százalékos bércsökkenés után nem nyújt már megélhetési alapot.

Teljes gőzzel

indul harcba a liberális párt az állampolgársági törvény ellen

A liberális párt az állampolgársági törvény ellen — mint a Déli Hirlap közölte — éles állásfoglalásra készül. Az Adeverul most ki-egészíti a liberális párt állásfoglalásának indokait és a következőket állapítja meg:

Ez a reformjavaslat távolról sem alkalmas az állampolgárság körüli bajok orvoslására. A javaslat hibás alapelvekből indul ki és mindezenfelül ellentétben áll a különféle békeszerződésekben foglalt államjogi kötelezettségekkel.

A liberális párt elhatározta, hogy a javaslat ellen legkiválóbb jogtudósait küldi a parlamentári harcba és így a szenátus ülésén a javaslat vitája alkalmával Demetrescu Grigore, a kiváló egyetemi tanár fejti ki a liberális párt álláspontját.

Egyre várják

a tavalyi fizetéseket és nyugdíjakat

A pénzügyminiszterium néhány nap előtt hivatalosan is közölte, hogy a tavalyról még ki nem adott fizetések és nyugdíjak kifizetését március tizenegyedik megkezdik. Ebben a kérdésben eddig újabb intézkedés a pénzügyigazgatósághoz nem érkezett. A középiskolai tanárok országos szövetsége küldöttségileg kereste fel a pénzügyminisztert, aki ismét megnyugtató kijelentéseket tett és megígérte, hogy rövidesen kifizetik a hátralékos fizetéseket, amint a francia kölcsönt teljesen folyósítják. A hátralékos kifizetések kérdésében a Neamul Romanesc, Jorga lapja is megnyugtató kijelentést tesz.

A hátralékos tanítói, tanári és papi fizetéseket — írja a lap — rövidesen kifizetik. A kormány erre nézve már intézkedéseket tett.

A kormány fokozatosan beváltja a tavalyi hátralékok kifizetésére tett ígéreteit. A pénzügyminiszterium tegnap másfél millió lei hitelt adott a tanítóknak szeptemberi, továbbá másfél millió lei lelkészek tavalyi illetményeinek kifizetésére és másfél millió lei a tavalyról elmaradt tisztizoldok kifizetésére. Ez az összeg kevés ugyan a Temes megyében levő száznegyven millió lei hátralékkal szemben, azonban a pénzügyminiszterium külön is értesítette Zlatescu pénzügyigazgatót, hogy naponta fokozatosan bocsát ezen célra összegeket rendelkezésre. A pénzügyigazgatóság két napon belül megkezdte a tavalyi hátralékok kifizetését. A hátralékos nyugdíjakra vonatkozólag még semmi nem érkezett.

**Ha eddig még nem vette meg
ugy szerezze be azonnal magának**

Gyakorlati könyvelési utmutató-t

Nincs többé könyvelési nehézség :- Mindenre kész minta
A legújabb törvények összes előírásai figyelembe véve

Kiseb kereskedelmi és iparvállalatoknak nélkülözhetetlen
ÁRA CSAK 30- LEI

Kapható:

DÉLI HIRLAP KIADÓHIVATALÁBAN

Vidékiek pénzben vagy bélyegben 35- leit küldjenek
:- be és postafordultával kapják a könyvet :-

A banditakirály Al Capone utasítására bandájának tagjai rabolták el Lindbergh ezredes kisfiát

Az amerikai rendőrség beszűntette Lindbergh ezredes elrabolt gyermeke utáni nyomozását. Ez állítólag Lindbergh kérelmére történt, aki attól tart, hogy a rendőrség tulbuzgósága miatt a rablók esetleg nem mernek a gyermekkel jelentkezni. Lindbergh nevében Spitalé is-

mert bandavezér próbál most a rablók nyomára jutni és velük tárgyalni. Az elmúlt éjjel Lindbergh egy előkelő ügyvéd látogatását fogadta. Az ügyvéd hír szerint a rablók megbízásából járt az óceánrepülőnél. Hogy az ügyvéd mit mondott Lindberghnek, arról még semmi nem ke-

rült nyilvánosságra. Egyes lapok írják, hogy a gyermek elrablása Al Capone kezdeményezésére történt. Al Capone a fogságból utasította bandájának tagjait a rablásra. Az a célja, hogy Lindberghnek csak úgy adja vissza gyermekét, ha az számára kieszközli a szabadságot.

A középeurópai kis államok megmentésére irányul a dunai államok gazdasági konföderációja

Tardieu francia miniszterelnök ismeretes terve a dunai államok gazdasági megmentésére, élénken foglalkoztatja a sajtót. Azonban nemcsak a sajtó foglalkozik ezzel, hanem — bárha nem teljesen hivatalosan — népszövetségi körök is. Pertinax jelenti most Genfben, Németország azon van, hogy Ausztriával és Magyarországgal új kereskedelmi szerződéseket kössön. Ezenkívül Olaszország és Magyarország között is tárgyalások indultak meg új kereskedelmi szerződés kötésére. Ezek a szerződések ellenében állanak a Tardieu-tervvel és ha létrejönnek, lehetetlenné teszik, vagy legalább is megnehezítik annak megvalósítását. A dunai államok gazdasági konföderációja csak a középeurópai kis államok megmentésére irányul és azokat a kedvezményeket, amelyek ezzel járnak, egyetlen nagyhatalomnak sem szabad igénybe venni.

Anglia különben egyetért a tervvel és erre vonatkozólag az angol kormány megbízottja már tárgyalásokat is folytatott az érdekelt államok delegátusaival. Határozottan megállapítják, hogy a kisántant felforgatásáról nincsen szó és hogy az erre vonatkozó hírek kitalálások. A terv gyakorlati megoldása az volna, hogy Magyarország, Románia, Ausztria, Csehszlovákia és Jugoszlávia közös alapu vámszerződéseket kötnék egymással. Ha Ausztria vonatkozása miatt a terv nem valósulhatna meg, akkor a bajba jutott kis államok önmagukra vessenek majd.

Walkó Lajos magyar külügyminiszter tegnap Genfben érkezett, ahol nyomban tárgyalásokat kezdett a dunai államok gazdasági kooperálására vonatkozólag. Szombaton reggel Párisba utazik, ahol részt vesz Briand temetésén, azután pedig egy-két napon keresztül Tardieuvel folytat megbeszéléseket. Walkó kifejté Tardieu előtt Magyarországnak a dunai vámunió kérdésében elfoglalt álláspontját.

Az elmúlt esztendő végén — mint emlékeztetes — Magyarország és Németország között preferenciális vámszerződés jött létre. A szerződés akkoriban nem léphetett életbe, mert Csehszlovákia és Szovjetországnak tiltakoztak ellene. Németország kezdeményezésére most a tárgyalásokat

folytatták és azok már annyira előrehaladtak, hogy szombaton valószínűleg a szerződés már parafálásra kerül. Francia körökben ezeket a tárgyalásokat nem nézik szívesen, mert ezek szerintük alkalmasak arra, hogy Tardieu tervének megvalósítását megakadályozzák.

Kettős érckoporsóban pihen Briand holtteste a külügyminiszterium híres óratermében

Briand Arisztid, volt francia külügyminiszter holttestét kettős koporsóba helyezték. A belső koporsó ólomból készült és fehér selyemmel van bélelve, a másik ezüsttel díszített vaskoporsó. A ravatalt tegnap délelőtt állították fel a külügyminiszterium híres óratermében. Szombaton délelőtt az összes franciaországi iskolákban gyászünnepeket tartanak Briand emlékeztetére. A te-

metés, amelynek egyházi részét Verdier párisi érsek fogja végezni, szombaton délután két órakeres lesz. Az egyetlen gyászbeszédet Tardieu miniszterelnök fogja mondani. A koporsót aztán a pasyi temetőben helyezik el ideiglenesen, később elszállítják Cochellebe, ahol Briand birtokán már megkezdték a kriptá építését.

Elitelték a kommunista röpiratok előállításával és terjesztésével vádolt társaságot

A temesvári törvényszék Mateitanácsa tegnap délelőtt hirdette ki a kommunista Hirsch Sándor kereskedő és társai bűnygyében az ítéletet. Hirsch Sándort — mint ismeretes — még az elmúlt év májusában letartóztatták, mert kommunista röpiratokat állított elő és azokat átadta Sveta Danila fiatalokú cipészegédnek és Ukropetz Matild, valamint Klein Juliána munkásnőnek, akik azokat terjesztették. Az ügybe belevonták Deutsch Zsuzsít is, akit a röpiratok lemásolásával vádoltak és Hirsch Sándornét, aki a vád szerint a röpiratokat szintén terjesztette. A temesvári törvényszék több tárgyalás után hozta meg ítéletét, amely szerint Hirsch

Sándort bűnösnek mondta és államellenes izgatás miatt egy évi börtönnel és 10.000 lei pénzbüntetéssel sújtották. Vizsgálati fogságából öt hónapot számítottak be. Társai közül Sveta Danilát három hónapi fogházra, Klein Juliánát hat hónapi fogházra, Ukropetz Matild munkásnőt pedig két hónapi fogházra és 1.500 lei pénzbüntetésre ítélték. Deutsch Zsuzsít és Hirsch Sándornét a törvényszék felmentette a vád alól. Az ügyész Deutsch Zsuzsi felmentését tudomásul vette és az jogerős lett. Az elitelték védője azután Hirsch Sándor szabadlábra helyezését kérte a törvényszéktől, kérelmét azonban elutasították.

Májusban megnyílik végre az ujonnan épített járványkórház

A temesvári járványkórház valószínűleg Luca-széke. A régi barakkok már esztendő óta tarthatatlan állapotban vannak és azért az állam már négy év előtt kötelezte a várost, hogy az új járványkórházat 1929. december elsejére építse meg és adja át az államnak. A város ennek eleget is tett, azonban a járványkórház mégsem nyílt meg, mert a berendezése, amelyet az államnak kellett volna szállítania, nem

jött meg. Az idő mult és az új járványkórház még mindig nem kezdte meg működését. A város végül az elmúlt esztendőben arra határozta el magát, hogy maga szerzi be a szükséges felszerelést. Ez részben meg is történt és már csak a mosógépek beállítása van hátra. Grosforen Kornél dr. főpolgármester tegnap intézkedett, hogy a járványkórház berendezése május elsejéig feltétlenül készüljön el, mert

azt a város átadja az államnak. Május elseje után az új járványkórházban helyezik el a betegeket, a mostani járványkórházi barakkokat pedig felgyújtással megsemmisítik.

Meggyilkolták a könnyelmű nagybácsit és feleségét

A verseci járásban levő Jablonka község határában kettős gyilkosság történt. Az országotou fejszecsapásoktól szétzuzott fejjel, holtan találták Balan Mihály negyvenkét esztendőös gazdát és husz éves feleségét. Balan Mihály két esztendő előtt nősült és azóta feleségével olyan könnyelmű életet élt, hogy a jómódu gazda adósságokba került és most kölcsönt akart földjére fölvenni. Feleségével emiatt gyalog indult el Versecre és utközben történt, hogy a gyilkosok a házaspárt megrohanták és megölték. A vizsgálat megállapította, hogy a gyilkosságot Balan két unokaöccse követte el. Mint-hogy Balan gyermektelen volt, a birtok rájuk maradt volna. Nagybátyjuk életmódja miatt azonban attól tartottak, hogy a könnyelmű életmód teljesen elveszi a földet. A két gyilkost letartóztatták.

A hadifogoly személyazonosságát végre még is megállapították

Nicoara Miklós aliósi gazda, a halottak hitt és hosszú évek után hazatért hadifogoly személye körül keletkezett szokatlan bonyodalmak tisztázást nyertek. Miután anyja, felesége és számos barátja felismerték, most az orvosi vizsgálat is megállapította, hogy a hadifogoly, valóban Nicoara Miklóssal azonos. Nicoara Miklóst ugyanis még a háboru előtt megoperálták és az orvosi vizsgálaton meg is találták az operáció által keletkezett sebhelyet. Ezek után apja sem kételkedett többé és keblére ölelte fiát befogadta a családba. Azáltal, hogy Nicoara Miklós nem halt meg, hanem életben van, most újabb bonyodalmak támadtak. Nicoara felesége ugyanis halottak nyilvánította a háboruban eltűnt férjét és Muntean Demeter gazdához ment feleségül. Nicoarat most törlik a halottak sorából és ezzel ismét érvényes a házassága. Az asszonynak tehát kéni kell második házasságának érvénytelenítését, mert különben bigámiát követ el. Ha ez megtörtént és az asszony továbbra is Muntean Demeter felesége akar maradni, úgy a törvényes formákat betartva el kell válnia első férjétől és annak megtörténte után újabb házasságot köthet második férjével.

Városi és megyei nyugdíjasok figyelmébe. A városi és megyei nyugdíjasokra somoru h iradás érkezett. Az illetékes hatóságok ugyanis megkeresést intéztek a belügyminiszteriumhoz, hogy nyugdíjaikra szintén vonatkozik-e a januárban életbeléptetett nyugdíjsökkentés. A belügyminiszterium erre közölte, hogy a nyugdíjsökkentés nemcsak az állami, postai és vasutas, hanem az összes, tehát a városi és megyei nyugdíjasokra is vonatkozik. A belügyminiszterium egyben utasítást adott, hogy márciusban már a csökkentett nyugdíjakat fizessék ki, sőt a januári és februári nyugdíjtöbbleteket szintén levonásba kell hozni. Remélik az érdekeltek, hogy úgy a város, mint a megye ezeket az összegeket részletekben fogja visszartartani nyugdíjasaitól.



Haskötők, bandage melltartók speciális készítése OPTIKAI és betegápolási cikkeket, gumiharisnyát, piperecikket stb. legelőcsőbb bevásárlási forrása

Sanitaria

Józsefváros, Kossuth Lajos-utca 21, a józsefvárosi templommal szemben

Haskötők mérték után

350 leitől

Főközllet: Józsefváros, Hunyadi-ut 15.



Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY TÉR
4. SZÁM.

ELOFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 88, negyedévre 240, fél-
évre 450, évre 900 lei. — Kiseb-
b díjra: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évre 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

Telefon:

3-52 este 9 után 7-85 és 2-48.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Victoria” nyomda nyomása.

Magyar szerző új szindarabjának sikere

A budapesti kamaraszínház tegnap mutatta be Boros Elemér új darabját, amelynek Világrekord a címe. Egy Müller nevű mérnök feltalálja az óceánrakétát, de elfogja a gyávaság és nem mer vele Amerikába repülni. Biala Péter, aki öngyilkos akar lenni, vállalkozik rá, hogy a gépbe üljön, mert neki elvégre mindegy, hogyan hal meg. Azonban a repülés sikerül, Bialát ünneplik, diszpolgárnak választják és kitüntetésekkel és jutalmakkal halmozzák el, míg Müllerről, a gép megalkotójáról teljesen megfeledkeznek és Tilla, a menyasszonya is elhagyja és Biala mellé áll. Biala azonban nem meri a rakétán visszafelé megtenni az utat, mert nem bízik benne, hogy a kísérlet másodszor is sikerül, ő pedig most már élni akar. Müller, aki hajón ment át Amerikába, most már elszántan ül a gépbe és megérkezik Európába. Világhírt nyer és Tilla is visszatér hozzá. A darab, melynek három főszerepét Uray Tivadar, Kiss Ferenc és Somogyi Erzsébet játszottak, igen tetszett.

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai intézet jelenti: Változékony időjárás várható hűsüléssel, havazással és esővel.

— **Furlugeanu Oktáv prefektus hivatalvizsgálata a megyében.** Furlugeanu Oktáv vármegyei prefektus tegnap Boroanca Traján titkár kíséretében a megyében további ellenőrző utra indult. A prefektus ezuttal ellenőrző utját a lippei járás községeiben folytatta. Járt Gyarmatán, Fibisen, Lippán és Alioson. Mindenütt rendben találta a közigazgatást.

— **Volt miniszterelnök letartóztatása.** Kovnából jelentik, hogy Waldemaras volt litván miniszterelnököt letartóztatták. A letartóztatás oka az, hogy Waldemaras állítólag a jelenlegi kormány megdöntésére készült és a hatalmat magához akarta ragadni.

— **Még az idő is beleszól.** Az új bázisai vasuti vágány építése — mint már jelentettük — igen előrehaladt és csak a legutóbbi nagy hó miatt szünetelt. Mihelyt az idő jobbra fordul, megépítik az új kisodai vasútállomást, mely a jelenlegitől körülbelül egy kilométernyire lesz.

* **A Déli Hírlap Budapestben** állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda hallójában.

A tragikus sorsu magyar származásu filmszínész nő egykori férje öngyilkos lett

Budapesten feltűnést keltő öngyilkosság történt. Szepessy Zoltán encsi főszolgabíró és földbirtokos, a Központi-szállodában agyonlőtte magát. Szepessy Zoltán férje volt a nemrég Amerikában tragikus körülmények között meghalt Putty Lia világhírű filmszínésznőnek. Szepessy Zoltán és Putty Lia annak idején szerelmi házasságot kötöttek és két leánygyermekük is született. Putty Lia aztán egy napon elhagyta családját és színésznő lett. Szepessy Zoltán gyermekeit abban a hitben nevelte, hogy anyjuk meghalt. Amikor de-

cemberben Putty Lia Newyorkban meghalt, akkor Szepessy Zoltán kószorut küldött Budapestről azzal az üzenettel, hogy nem baj, ha a virág közben el is hervad, de azt akarja, hogy a volt felesége koporsójára magyar földön termett virág kerüljön. Szepessy néhány nap előtt érkezett Budapestre és önkézevel vetett véget életének. Az öngyilkosság okát nem tudják. Nem valószínű, hogy anyagi gondjai lettek volna, mert a vagyona körülbelül félmillió pengőt ér és a teher rajta csak nyolcvanezer pengő.

— **Tilos temetéseknel koporsót a templomba vinni.** Temesvár főorvosi hivatala néhány év előtt megtiltotta, hogy temetéseknel a koporsót bevigyék a templomba, mert ez a szokás esetleg elősegítheti különböző betegségek terjesztését. Ardelean Pál mehalai görög keleti román lelkész mégis megengedte, hogy a koporsót bevigyék a templomba, amiért egészségügyi kihágás címén 5000 lei büntetést róttak ki rá. A bírságot a magasabb egészségügyi fórumok is jóváhagyták, de felebbezés folytán az ügy a törvényszék elé került, amely az amnesztia-rendelet alapján megszüntette az eljárást Ardelean lelkész ellen.

— **Lelki gyakorlatok eselédlnyok részére.** A katolikus eselédlnyok részére március 10-én, 11-én és 12-én este hat órakor lelki gyakorlatokat rendeznek a józsefvárosi plébánia-templomban. Március 13-án, vasárnap reggel, a lelki gyakorlatokon megjelentek közös szentáldozáshoz járulnak. Minden háziasszony saját érdekében cselekszik, ha eselédjét ezekre a lelki gyakorlatokra engedi, mert a vallásos leányok megbízhatóak és szorgalmasak.

A legszebb
tavaszi újdonságok
kabát- és urruhászvetekben
Óriási választék. — Legelőbb árak
Dénes és Pollák
nagyáruháza, Gyárvaros. — Telefon: 24

— **Elutasított kérelem.** A tanonc-otthonok igazgatói beadványt intéztek a városzhoz és kérték, hogy az iskolaigazgatókhoz hasonlóan szintén kapjanak korpótléket. A város a kérelmet elutasította, mire az iskolaigazgatók a revíziós bizottsághoz felebbeztek. A revíziós bizottság szintén elvetette a kérelmet.

— **Makkai Sándor püspök igazat ad Gandhinak.** Makkai Sándor erdélyi református püspök és ismert író Budapestre érkezett, hogy ott négy előadást tartott. Makkai kijelentette, hogy a gazdasági helyzet Erdélyben is súlyos és az kihatással van az irodalomra és kultúrára is. Szerinte Gandhinak igaza van, amikor azt hirdeti, hogy harcot kell folytatni a gépi és politikai elnyomatás ellen. A világnak szüksége volna egy kis keresztény gandhizmusra.

— **A Patria sportklub küldöttsége** tegnap délelben Gerson Leó vezetésével felkereste Grefsorean Kornél dr. főpolgármestert és közölte vele, hogy a sportklub diszlelnőkévé választotta. A küldöttség át is adta az erről szóló oklevelet, amelyet a főpolgármester köszönettel vett át.

— **Hadirokkantak kedvezménye a villamoson.** A hadirokkantak küldöttsége tegnap felkereste Kereske Ferenc vezetés alatt Grefsorean Kornél dr. főpolgármestert. A küldöttség előadta, hogy a nehéz gazdasági helyzetre való tekintettel a hadirokkantak a villamos vasuton hetvenöt százalékos kedvezményt kérnek, mint azt az impériumváltozás előtt is élvezték. A főpolgármester átvette a hadirokkantak memorandumát és kijelentette, hogy azt pártfogólag eljuttatja Miklósi Kornél dr. villamos vasuti igazgatóhoz.

— **Öngyilkosság Buziáson.** Néhány nap előtt öngyilkossági szándékból mellbelőle magát Schramm János, ötvenkét éves buziai lakos. Sérülése nem mutatkozott veszélyesnek és ezért családjának gondjaira bízták. Sebesülése azonban hirtelesen kritikusra fordult és a szerencsétlen ember most meghalt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **Lukács mérnök előadása.** Lukács Jenő temesvári mérnök, a szociáldemokrata munkásság kulturális bizottságának rendezésében legközelebb előadást tart A krízis, az agrárkonverzió és a munkásság címen. Az előadás nemcsak azért érdemel különös figyelmet, mert jelenleg a konverzió áll a belpolitikai és gazdasági érdeklődés középpontjában, hanem azért is, mert Lukács mérnök maga is készített egy konverziós tervezetet, mely messze az ország határain túl keltett szakörökben szenzációt. Az előadás pénteken, a hó 11-én este 7 órakor lesz a nyomdászotthon termében (Belváros, József-tér 1), mindenki számára szabad bemenet mellett.

* **Takaréktűzhelyek** — fekete és emaillezettek, — nikkell, alumínium és emaille főzőedények mélyen leszállított áron kaphatók Schertner Ottó vaskereskedésében, Temesvár-Belváros

— **Halálozás.** Ujaradon kilencven éves korában meghalt özvegy Morschl Jánosné. Az elhunytban Morschl József temesvári építőmester özvegyét, Mérey Viktor újságíró, a budapesti Dunaposta munkatársa, nagyanyját gyászolja. A gyászolók között van továbbá az elhunyt két másik fia és hét unokája. Temetés ma megy végbe Ujaradon.

Gabonaárak magánárfolyama. Buza 295—300 lei, tengeri 220—225 lei, árpa 290 lei, zab 310 lei, burgonya 180 lei, korpa 230 lei, százkilónként. Lucerna 22 és löhere 37 lei kilónként. Az irányzat a búzában barátságost emelkedő árrakkal.

TERJED A TEMESVÁRI INFLUENZA. Jelentettük, hogy az influenzajárvány miatt a főorvosi hivatal a tizenöt éves alóli gyermekeket tiltotta a mozitól és a színházról, ezenkívül pedig az elemi iskolákat és óvodákat egy hétre bezáratta. Ezzel kapcsolatosan a főorvosi hivatal intézkedett, hogy az inasiskolákban és a középiskolákban mártól kezdve egy héten keresztül az előadás szintén szüneteljen. Az influenza még terjedőben van, azonban lefolyása Prostein Oktáv dr. főorvos kijelentése szerint könnyebb természetű. Bukarestben ma már ismét megkezdtek a középiskolákban a tanítást.

* **Knut Hamsun: Asszonyok a kútnál.** (Regény, 416 oldal. Ára füzve 156 lei, kötve 192 lei. Fordította: G. Beke Margit.) Hamsun a mai előző írók között kétségkívül a legelső helyet foglalja el. Az általa megteremtett alakok gyakran elevenebbek, mint valóságos ismerőseink; tájait, falvait, tengerének hullámainak, az „Asszonyok a kútnál” egy hazugságra épített élet mélységesen igaz, belső története. Oliver Andersent, a fiatal matrót sulyos baleset éri, ami egész életére nyomorékká teszi. Le kellene mondania az élet minden lehetőségéről, le kellene mondania arról, hogy térje, apa, ember legyen. De Oliver szembeszáll sorsával. Felépít magának egy hamis, hazug világot és megjárta azt a szerepet, amitől a sors megfosztotta. És ezt a szerepet nemcsak ő maga hiszi el, de elhítheti a környezetével is. Apja lesz gyermekeinek, akik nem az ő gyermekei, férje lesz egy asszonynak, aki sohasem lesz az igazi felesége és tehetetlensége ellenére fontos szereplője az a kisvárosi életnek. Oliver kalandos alakjában a törhetetlen akaratu férfi fejlethetetlen figuráját teremtette meg Hamsun. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincsen, Lepa genál Kolozsvár. Kérje a Pantheron újságok jegyzékét.

Extras

din registru pentru asociatiunile re-nucoscuta persoane juridice al Tribunalului Timis-Torontal privitoare pe Asociatia Culturala si de Ajutor a Fochistilor si Muncitorilor de Fractiune CFR. Timisoara. No. de ordine 290. Titul sau denumirea persoanei juridice: Asociatia Culturala si de Ajutor a Fochistilor si Muncitorilor de Fractiune CFR. Timisoara. Obiectul si Scopul. a) Ocrotirea colegiala a membrilor. b) promovarea culturii de specialitate a membrilor. c) in caz de deces ajutorarea familiei membrului decedat. d) in caz de nefericire a membrului sprijinirea materialiceasca a acestuia. Sediul si sucursale: Timisoara. Data constituirii: Anul, luna, ziua. 1930 Iunie 1. Actul pe temeiu caruia s'a obtinut personalitatea juridica: Sentinta. No. 1775/1930 a Trib. Timis-Torontal sectia I-a. Nationalitatea, profesia, domiciliul persoanelor ce compun organele de directie si administratie: Presedinte Todor Ardelean, vicepresedinte Iosif Kovács, secretar Nic. Ignea, casir Pavel Miklósi, toti cu domiciliul in Timisoara. Observatii: Inscrisa la 4. IX. 1931. Pentru conformitate grefer Popescu.

Vészharangot kongat Cuza professzor az országban tartozkodó idegen állampolgárok feje fölött

A szenátus tegnapi ülésén a főiskolai oktatás reformjáról szóló javaslatot tárgyalták. A javaslatot Sándor József szólott, aki kérte, hogy Romániában magyar tannyelvű egyetemet létesítsenek.

Jorga: Most a román nyelvű oktatásról tárgyalunk. Rövidesen a parlament elé kerül a kisebbségi oktatás reformja, akkor méltóztassék előállani ezzel a kérelemmel.

Sándor József azt a módosítást javasolja, hogy az egyetemeken engedjék meg, hogy népkisebbségi alapon diákegyesületek létesülhessenek. A szenátus ezt a módosítást elfogadta.

A kamara tegnapi ülésén Argeșoianu a vámtarifa több tételének módosítására vonatkozó javaslatot terjesztette elő és a javaslatra kimondták a sürgősséget.

Ezután Cuza professzor a nemzeti munka védelmére vonatkozó törvényjavaslatot terjeszti be, amely szerint

a törvény életbeléptetésétől számított három hónapon túl egyetlen külföldi iparos, kereskedő, intellektuel, munkás, vagy bármilyen foglalkozással bíró külföldi állampolgár, akár saját neve alatt, akár mint alkalmazott az országban működési nem fejthet ki és foglalkozását nem folytathatja.

Kivételt képeznek: Akik tudományos, társadalmi vagy művészi szereplésre a közoktatásügyi minisztériumtól meghívást kapnak. Külföldi újágirók, jótékonycélu külföldi társaságok és egyesületek megbízottai. A tanítói kar tagjai, akik érvényben levő szerződés alapján az állami vagy államilag elismert más iskolákban fejtenek ki tevékenységet. Olyan vállalatok mérnökei és munkásai, akik az állammal kötött szerződés alapján vannak az országban, azonban ezek is csak a vállalt munka befejezéséig. Külföldi kereskedelmi kamarák megbízottai, laboratóriumok és iparvállalatok szakemberei, akik valamilyen technikai felszerelés keresztülvitelére érkeznek az országba. Kereskedelmi utazók legfeljebb három hónapig maradhatnak az ország területén. Kivételt képeznek még, akik bár román állampolgárságuk nincsen, de igazolják, hogy már 1914 előtt letelepedtek az ország területén. Azok a külföldi állampolgársággal bíró önálló iparosok, kereskedők és vállalatok tulajdonosai, akiknek cége már 1930 április elseje előtt volt jegyezve. Azok a szakemberek, akik 1932 január elseje előtt érkeztek az országba, román nőt vettek el feleségül és gyermekük van. Mind ezekre a kiutasítás nem vonatkozik.

A javaslat nagy meglepetést keltett. Politikai körökben úgy tudják, hogy Cuza a kormány sugalmazására nyújtotta be a javaslatot.

NEM FOLYNAK BE A VÁROSI ILLETÉKEK. A rossz gazdasági viszonyok jellemzője, hogy a városi jövedelmei igen gyéren folynak be. Városi illetékek és adók címén január és február hónapokra tizenegy millió lei volt előirányozva és ebből mindössze három millió folyt be. Tizenegy millió lei tehát az első két hónapban a hiány. A főpolgármesteri hivatal felhívja a közönséget, hogy illetékei és városi adóit fizesse be, nehogy azokat végrehajtás útján kelljen beszédni. A városnak az év első negyedében mindig igen nagy kiadásai vannak és így kívánatos, hogy bevételei is pontosan folyanak be. A városi hatóság kénytelen lesz erőlyesebb módon biztosítani szükségleteit.

Artin a legideálisabb olcsó használható.

Jön az árvízveszedelem. A hótömegek gyors olvadása következtében számos bányási községet árvízveszedelem fenyeget. Szabadfalu községben az összegyülemlt víz behatolt a Kocsis és Krammer-cég üzletébe, valamint több ház pincéjébe. A veszedelem elhárítására az önkéntes tűzoltóság vonult ki és kiszivattyúzta a vizet.

*** Református bibliaköri összejövetel.** A református hívek és minden érdeklődők figyelmét ezúton is felhívja a lelkesi hivatal arra, hogy csütörtökön este, a szokásos bibliaköri összejövetelt az alkalommal hét órai kezdettel atemplomunkban tartjuk meg, amikor az egyházközségnek kedves vendége lesz Babos Sándor külmisziói utazó lelkes személynél, aki a külmisziói fog előadást tartani.

— Népszerű zenész ritka jubileuma. Loris Mátyás, a hidasligeti községi zenekar karmestere most ünnepelte meg zenészi működésének ötvenedik évfordulóját. A ritka jubileum alkalmával barátai és zenésztársai fátylasmenetet rendeztek tiszteletére. A köztisztelőnek örvendő öreg zenészt számosan üdvözölték.

— Ingyenes orvosi ambulancia. Hivatkozással a Déli Hírlap március 10-iki számában megjelent Ingyenes orvosi ambulancia közleményre, a Bánáti Szanatórium igazgatósága kijelenti, hogy valóban tárgyalások folynak ilyen irányban, ahogyan azt a közlemény tartalmazza. Egyszerűsített megállapítja a szanatórium igazgatósága, hogy ez a hír annyiban korai, amennyiben a Bánáti Szanatórium igazgatósága a fenti megállapodást a temesvári orvosi kamarának bemutatni kívánja. Természetes, hogy az orvosi kamara avizója nélkül a fenti megállapodást nem léptetheti érvénybe.

— Subtire János dr. ügyvéd előadása. A nemzeti parasztpárt tudományos előadásorozatában ma, március tizedikén, csütörtök délután hat órakor Subtire János dr., a kiválóan képzett temesvári fiatal ügyvéd, a nemzeti parasztpárt ifjúsági mozgalmainak vezére, lesz az előadó. Subtire János dr. Az erdélyi és bányási románok közreműködése Nagyrománia megteremtésében címen tart érdekesítőnek ígérkező előadást. Az előadást a nemzeti parasztpárt Dóm téri klubhelyiségében tartja. Belépés díjtalan. Vendégeket szívesen látnak.

*** Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatást.** (Conducatorul prin Timisoara.)

Mi LUCIE ENGLISH
IDA WÜST
GEORG ALEXANDER
RALPH ARTUR ROBERTS
FRITZ SCHULZ
MAX ADALBERT

garantáljuk Önnek, hogy a

Nagy cipőben kisfiu

(HURRÁ, APA VAGYOK!)

zenés, énekes, táncos

vigjátékunkon

2 órán át
állandóan
kacagni fog

PREMIER

MA, csütörtökön a

FORUMBAN

Monopol: FILMCENTRALA, TIMISOARA

— Uj bizottsági tagok. A városi könyvtár működésének ellenőrzésére kiküldött bizottság hatáskörébe utalta a város a muzeumot és a város történelmi levéltárát is. Ez szükségessé tette a bizottság kibővítését és Grofsoare Kornél dr. főpolgármester most a bizottságba a következő új tagokat nevezte ki: Gropisán Mihály dr., Dobosan János dr., Evutian Szabin dr., Bugariu Vince, Vlad Viktor, Schiff Béla, Reiter Róbert, Franyó Zoltán, Kühn Lajos és Wolf Péter.

A 6. villamosvonal mentén lakók panasza. Megirta a Déli Hírlap, hogy a hatos villamosvonal mentén levő villák lakosai küldöttségileg készülnek különböző kérelmekkel a főpolgármester elé. Petcu Valér iskolaigazgató vezetésével tegnap délnél jelent meg a városházán és ismertette azokat a panaszokat, amelyeket memorandumban is átadtak. A küldöttség kérte egyes utcaszakaszoknak a kikövezését, az állóvízek levezetését, a kocsiutak megjavítását, csatornázást, a világítás javítását, a Temető-utca végén levő személtalrakó megszüntetését, a villamos vasuti szakaszjegyeknek a hatos vonalra való bevezetését és fedett megállóhelyet. A főpolgármester biztosította a küldöttséget a város legteljesebb jóakaratóról és arról, hogy kívánságaikat a lehetőséghez képest teljesíteni fogják.

— Cipőgyári munkás balesete. Tegnap reggel baleset történt a Dermata cipőgyárban. Krispin József negyvenhat éves, Munkástelepen lakó cipész balkeze munka közben a gépbe került és súlyosabb roncsolásokat szenvedett. A mentők a kózkórház sebészeti osztályára szállították.

— Tartalékos tisztek utazási kedvezménye. A vasuti vezérigazgatóság bizonyos feltételek mellett ötven százalékos utazási kedvezményt biztosított a tartalékos tiszteknek. Közélebbi felvilágosításokkal az utazáshoz szükséges személyazonossági igazolványok láttamoztatására vonatkozólag a tartalékos tisztek egyesületének titkára szolgál a temesvári hadkiegészítő parancsnokságon, szerda és szombat kivételével minden nap délután három és öt óra között. Az egyesület felkéri tartalékos tiszti tagjait, hogy saját érdekében látamoztassák a személyazonossági könyvecskéjüket a jelzett időben.

*** A létfentartási ösztön** azt parancsolja mindenkinek, hogy a fertőzési lehetőségek ellen védekezzen. Ezt bárki könnyen elérheti a Brixol-készítményekkel, amelyek pasztillák, tabletták, szappan alakjában és tubusokban is kaphatók. Vezérképviselő Schnitzár Ferenc, Boksánbánya. A Brixol-készítmények megrendelésére előjegyzéseket az Otzinas boksánbányai papirkereskedés fogad el.

— Aszpirinnel megmérgezte magát. Tegnap délután a józsefváros-Hunyadi-ut 7. számú házba hívták a mentőket, ahol Varró Bőske huszonegy éves leány öngyilkossági szándékból több aszpirintablettát vett be. A mentők a kózkórházba szállították. Az életunt leány, akinek állapota nem súlyos, nem nyilatkozott tettének okairól.

— A Wizo purimi tarka teaestje. A Wizo március 19-én, szombaton este a Tiszti Kaszinó összes termeiben nagy purimi teaestélyt rendez. Az agilis rendezőség lázas buzgalommal dolgozik a különböző meglepetésekkel telített estély előkészítésén.

— Ingyen villamosjegy a Whitehouseban. A Whitehouse textilárúház a külvárosok vevőközönségének is alkalmat nyújt, hogy az olcsó rumlin részt vegyen, miért is ingyen villamosjegyet kap mindenki bármely végállomásig a Whitehousetól.

— Az újkisodai katolikus hitközség Páter K e r l Norbert szalvatóriánus atya elnökletével évi közgyűlést tartott. Az évi jelentéseket Roch György és Becsly Dezső alelnökök terjesztették be. A hitközségnek a felépített templomra még körülbelül nyolcszáz ezer leinyi adóssága van és tekintettel arra, hogy a hitközségi tagok hetvenöt százaléka munkanélküli és nem tud hitközségi adót fizetni, a törlesztés csak lassan halad előre. Pauli János a harangbizottság, Fekete Imre a temetőbizottság jelentését terjesztette be, Wallach Rudolf pedig a pénztári számadásokat mutatta be. A közgyűlés köszönetet mondott Páter K a s s o v i c z László nek, ak sokat cselekedett a szegénysorsu újkisodai gyermekek érdekében és napközi otthon létesített számukra. A közgyűlés ezenkívül köszönetet mondott mindazoknak, akik a napközi otthon létesítéséhez adományokkal hozzájárultak.

Erőt, egészséget jelent: Ovomaltine.

— Megtakarított kis pénzéért életével fizetett. Nagybecskerekén a Grosz és Steiner terménycég raktárában dolgozó munkások között évek óta kitűnt szorgalmával és takarékoságával T a m a r i n s z k i Velinka. Az özvegyasszony néhány ezer dinárt takarított meg magának és többször elmondotta, hogy ezt a pénzt, amelyből öregségére élni akar, mindig magánál hordja, mert nincsen otthon hol tartania. Két nap előtt az asszony nem állott munkába és azt hitték, hogy beteg. Estefelé az egyik munkásné a padlásra ment és szétzuzott fejjel ott találta Tamarinszki Velinkát. A vizsgálat megállapította, hogy M a n g ó János, aki szintén a raktárban dolgozott, meggyilkolta az asszonyt és elrabolta a pénzt. Mangó Jánost letartóztatták, aki a rablógyilkosságot beismerte.

Fogászat

Foghuzás	50 Lei
Fogtömés	50 Lei
Fehér arany korona	600 Lei
Arany korona, garantált 22 karátos arany	400 Lei
Goldin korona	150 Lei
Fehérfog drb-ként	100 Lei

Deutsch Mussa
diplomált dentist.
III., Bul. Carol (v. Hunyadi-u.) 14.

* Kedvezményes utazás Budapestre. Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár alkalmából március 11—21 között időpontban az utlevél és a kiállítási igazolvány felmutatása mellett vízum nélkül lehet Magyarországra utazni. A vízumot utólag március 17—21 között a kiállítás területén működő utlevélkirendeltségnél három pengőért lehet beszerezni. A kiállítási igazolvány alapján ötven százalékos, tehát félárú menetjegy kedvezménnyel lehet utazni az összes magyar vasutonalakon bármely határállomásról Budapestre március 11—21-ig bezárólag. Az ötven százalékos kedvezmény a visszautazásra is vonatkozik. Visszautazni lehet március tizenhetedikétől március huszonegyedikéig bezárólag. Ez a kedvezmény bármilyen vonatra és kocsiszállásra érvényes. Az utazás jövet — menet huszonegy órára megszakítható. Utazási kedvezményt biztosított a kiállítási igazolvány alapján a román államvasutak vezérigazgatósága is. A visszautazásnál a határol a CFR. március 11-től 27-ig ötven százalékos kedvezményt ad. A kiállítási igazolvány, amely a vásár területére belépőjegyet is tartalmaz darabonként 180 leiert a Déli Hírlap kiadóhivatalában (Belváros Szent György tér 4) már kapható.

Weitere Verlustlisten

Kastriener Sámuel könyve és néhány megjegyzés ezzel kapcsolatban a tendencia-irodalomról

Kastriener Sámuel most megjelent német novelláskötete a Weitere-Verlustlisten címet viseli. Nem közönyös frázis e szó; mélyebb értelme van: generálimpresszióját akarja adni azoknak a törekvéseknek, melyek az író tollát a mű megírásának szolgálatába állították. A háboru ellen lázad akadémikusan e könyv, minden történése azt bizonyítja, hogy a háboruval még nem ért véget a háboru, hanem tovább is öldököl mérge, pusztítva utánjövőkét, elkésztette, egymáshozcsapódó emberi sorokat. A Nachkriegszeit epochája tárul föl ezekben az írásokban melyeknek szinterei különböző országok és vidékek, messzi Amerikától szűkebb Romániáig. Ne higgyük azonban, hogy a temesvári perspektiva talán provinciális törést ad a jeleneteknek melyek kaleidoszkopszerűen peregnek tova, ahogy alkotójuk szüntelen más és más helyre különböző nemzeti típusokba vetíti történéseit.

Ennek a könyvnek legnagyobb ereje, de egyuttal legkülönb irodalmi értéke is, hogy nem erdélyi turistaszemmel néz, hanem husból és vérből való valóságát adja a sokféle messziségeknek. Ennek az írónak joga van témáival Berlinben, Nizzában, vagy Brüsszelben parádrozni, mert ismeri az ő embereit, szokásaikat,

meghitt és átélt viszonyban áll az a sok definiálhatatlan sajátossággal, mely a local couleur adja. A borbélyület, a házasság és a hozománykérdés, a poharazások a „Zinknél”, rezonirozó beszélgetések és kispolitika, párisi történetében és hozzá még számos apró, eleven és finom detaille, mindez a párisi faubourg kispolgár igazi meghitt képét adja. Ugyanilyen megbízható és pontos a millieuismerete, mikor rítkó reflektor - fényvel hirtelen élénk vetít egy berlini Nachtlökalt. Nizza is Nizza. Kastriener könyve nemzetközi készséggel és biztonsággal van megírva. Előadása tiszta, leszűrt, meséje folytonos és vonzó és ami fő, stílusa sohasem jár nálunk gyakorta szokásos irodalmi intellektueleskedő falábakon.

Van azonban itt mégis valami, ami ha talán nem is árt, de véleményünk szerint semmiesetre sem használható a könyvnek. És az a tendenciája. Ezek az alakok, kiket szokásai, lelkiségük és sokszínű egyéniségük alapos ismerete alapján világhírt ábrázolójuk érdekesebben és mélyebben is felhasználhatott volna, tulságos sokat prelegálják a háboru kárát és céltalanságát. Ezt bizonyítani pedig ma már felesleges. Éppen olyan időszerűtlen, mintha meg-

győzni akarnánk lapunk olvasóit, hogy már elég volt a télből, holott a fakeskedőket kivéve, már mindenki sőhajtozva várja a tavaszt. Azok, akik a háboru fagyából melegednek, azokat a szép szó sohasem fogja meggyőzni. Viszont az élet természetesen ellenzi a maga halálát.

Azonban a magasabb irodalmi szempont sem tűri a kimondott tendenciát, legfeljebb sejtelmesen, egészen rejtve érvényesülhet az ő igazsága. Kimondott irányokat szolgálani a literatúrában, egyéniség hiányára vall. Egyéniség hiánya viszont tehetségtelenségre. Ügyetlen tollforgatónak néha egyenesen mentőcsónak beszegődni egy irányzathoz, mely kellemesen leplezi a mondánivaló hiányát. De nem értjük hogy mi szüksége van ilyesmire a könyv írójának, akinek valóban kisujjában van az egész mesterség és nagyserűen érti a dolgot. Az interperenciós háboruellenes viták perrendszerű vitelükkel itt-ott besavanyítják ennek az élvezetes olvasmányoknak irodalmi zamatát. Kár ez a világnézet bifurkáció, midőn különben egy kitűnő és befejezett készségű könyvvel állunk szemben.

Flaneur

Színház

A Potyautas ma esti bemutatója után újabb változatos műsort hoz a magyar színház

A jövő héten lesz Molnár Ferenc új vigjátékanak premierje a temesvári színpadon

Ma, csütörtökön este a Potyautas című érdekes zenés bohózatnak lesz a premierje. A Potyautas címszerepét Major Kató játssza, aki bájos egyéniségével annyi hangulatot és színt visz a darabba, hogy a közönségnek nem mindennapi élvezetben lesz része. A Potyautas többi szerepeit a rendező László Bandin kívül, még Felhő Ervin, Stoll Béla, Jávor Alfréd, Marton József és a rokonszenves Nemes Mancsi alakítják.

Vasárnap délelőtt tizenegy órakor ünnepi disz előadás lesz, amikor a színi kerületben ötvenedszer kerül színre Hunyadi Sándor Feketeszáru cseresznye című kitűnő szindarabja. A feketeszáru cseresznye vasárnap délelőtti előadására a következő olcsó helyárakat állapították meg: az egész földszint, páholyülés és erkélyszőnye 20 lei, a második erkély összes ülései 15 lei, míg a karzat minden széke csak 10 leibe kerül.

Az ember tragédiája nagy sikere arra ösztönözte az igazgatót, hogy a darabot folytatatosan műsorra vegye. Az ember tragédiája vasárnap és hétfő este kerül színre. Mindkét előadást olcsó helyárakkal tartják meg. A legdrágább földszinti

szőnye ára 50 lei, a másodrendű földszinti ülés csak negyven leibe kerül. A páholyülés is 40 lei, a második erkély ülései 20 leibe kerülnek.

Molnár Ferenc Valaki című világhírt vigjátékanak a jövő héten lesz a bemutatója. A Valaki még néhány nappal ezelőtt Budapesten aratott döntő sikert.

A kolozsvári operettegyüttes a Fehér ló című operettel kezdi meg temesvári vendégszereplését. Ezzel újabb színi szezon kezdődik Temesvárott, amely méltó folytatása lesz a gazdag és eseménytús két hónapos elmúlt idénynek.

Heti műsor

Szerdán este félkilenc órakor: Harapós férj.

Csütörtök este félkilenc órakor: Potyautas (operett-újdonosság Major Katóval a címszerepben).

Pénteken este félkilenc órakor: Potyautas. Szombaton este: Német előadás.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Feketeszáru cseresznye (ünnepi előadás)

Vasárnap este félkilenc órakor: Az ember tragédiája (20, 30, 40 és 50 leies helyárakkal)

Hétfőn este félkilenc órakor: Az ember tragédiája.

Invitare

On. actionari al Cassa de economie societate pe actiuni din Timisoara-Mehala sunt respectuos invitati la XXI. adunare gen. ord. care se va tine la 20 Martie 1932 ora 11 a. m. in localitate institutului. Obiectele: 1. Alegerea doi membri pentru autentificarea procesului verbal. 2. Raportul directiunii si al comitetului de supraveghere. 3. Prezentarea bilanțului si decisi in cauza impartirii venitului net. 4. Deciderea asupra absolvarilor 5. Alegerea de membrii a directiunii si a comitetului de supraveghere. 6. Propunerii. Directiunea. Cel ce doreste a participa la adunare ord. generala, in intelesul § 17 este dator a pune in deposit actiunile sale la cassieria institutului. Contul bilant de anul 1931. Activa: Cassa Lei 217.804, Debitori 4.185.381. Total 4.403.185. Pasive: Capital social 500.000, Fond de rezerva 316.000, Fond de rezerva pentru pretentiune dubioase 96.181, Depuneri 3.118.989, Reescompt 277.650, Dividende neridicate 3771, Transitorii 47.629, Profit, transportat din anul 1930 4533, Profit net in anul 1931 38.4324 2.965. Total: Lei 4.403.185. Timisoara-Mehala, la 31 Decembrie 1931. Laub Elisabeta m. p., cassier, Friedmann Salomon m. p., Laub Pavel m. p., director, Tänzer Nicolae m. p., Schipper Iuliu m. p., contabil autorizat, Laub Nicolae m. p., Laub Ioan m. p., Schneer Adolf m. p., Fraenhofer Petru m. p., Laub Francisc m. p. Am examinat si am aflat corect. Comitetul de supraveghere: Timisoara-Mehala, la 31 Decembrie 1931. Noel Ioan m. p., președinte, Baumann Andre m. p., Bücher Ioan m. p.

Rádió

Szűttők (március 10) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 2 óra: Gramofonzene. 6 óra: Remény és könnyű zene. 7 óra 10: Zenekari hangverseny. 8 óra 40: Gramofonzene. 9 óra: Operai Edgár énekes hangverseny. 9 óra 20: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 15: Zenekari hangverseny. 10 óra 16: Zenekari hangverseny Kármán Edit (zongora), Rédey Jára (ének) és Jákó Béla (ének) közreműködésével, közben hírek. 1 óra: Déli hangverseny Egyetemi templomból. 1 óra 5: Ifj. Suki János és cigányzenekarának hangversenye, közben hírek. 3 óra 45: Árfolyamhírek. 5 óra: B. Kéke Vilma meséi. 5 óra 45: Hírek. 6 óra: Gazdasági előadás. 6 óra 30: Radosné Bock Olga bécsi dalokat énekel schrammelzene kísérettel. 7 óra 40: Lázár Andor dr. előadása az olimpiai játékokról. 8 óra 10: A Mándits Alonzenekar hangversenye. 9 óra 15: Tungstram-hangverseny Németh Mária, Laurisín László, Gere Lola, Losonczy György, Hubay László dr. és Kentner Lajos közreműködésével, szünetben hírek, utána a Bachmann szimfonikus hangversenye az Emke kávéházából. **Bécs.** 12 óra 30: Zenekari hangverseny. 1 óra 40: Gramofonzene. 2 óra 10: Gramofonzene. 4 óra 30: Spanyol zene. 6 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 40: Gramofonzene. 9 óra: A budapesti Tungstram-hangverseny közvétele. 11 óra 35: Táncczene. **Belgrád.** 1 óra: Déli zene. 5 óra: Gramofonzene. 6 óra: Zongorahangverseny. 6 óra 30: Népdalok. 9 óra: Szlav műdalok. 10 óra 55: A rádiózenekar hangversenye. **Langenberg.** 6 óra: Könnyű zene és olasz zene. 9 óra: Gyermekek hangversenye. 10 óra: Szórakoztató zene, utána esti hangverseny. **Milánó.** 8 óra 5: Könnyű zene. 10 óra: Operaelőadás. **Prága.** 8 óra 20: Francia dalok és áriák. 8 óra 50: Hegedűhangverseny. 9 óra 15: Énekhangverseny. 10 óra 5: A rádiózenekar hangversenye. **Róma.** 6 óra 45: Szimfonikus hangverseny. **Strassburg.** 7 óra: Jazz-band. 8 óra 30: Könnyű zene. 9 óra 45: Ének és zongorahangverseny. 10 óra 30: Kamarazene. **Varsó.** 9 óra 15: Könnyű zene. 11 óra 30: Táncczene.

Péntek (március 11) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 2 óra: Gramofonzene. 6 óra: A rádiózenekar hangversenye. 7 óra 10: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Operaelőadás. **Budapest.** 10 óra 15: A rádió házikvintettének hangversenye, közben hírek. 1 óra: Déli hangverseny az Egyetemi templomból. 1 óra 5: Gramofonzene, közben hírek. 3 óra 45: Árfolyamhírek. 5 óra: Dr. Molnár Jenőné előadása: Az első találkozás. 5 óra 45: Hírek. 6 óra: szikszai Horváth Lajos és cigányzenekarának hangversenye. 7 óra: Turchányi István felolvasása: Tigris vadászat az őserdőben. 7 óra 30: A Budapesti Polgári Dalkör hangversenye. 8 óra 15: Az operett fejlődése. Zenekari hangverseny Farkas Imre előadásával. Közreműködik Nagy Margit és Laurisín Lajos. 9 óra 45: A rádió küllői negyed-óra. 10 óra: Heimlich Lajos zongorahangversenye. 11 óra: Hírek, majd Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross-kávéházban. **Bécs.** 11 óra 20: Dalok. 12 óra 30: Zenekari hangverseny. 1 óra 40: Gramofonzene. 2 óra 10: Gramofonzene. 4 óra 55: Ifjúsági hangverseny. 6 óra: Délutáni zene. 8 óra 30: Vígopera előadás. 11 óra 5: Kornold-jazz modern operett részleteit adja elő Kubesch Ferenc énekessel. **Belgrád.** 12 óra 5: Szórakoztató zene. 1 óra 5: Gramofonzene. 1 óra 45: Cigányzene. 4 óra 45: Gramofonzene. 6 óra: Operett részletek. 9 óra 50: Vonósnyegyes hangverseny. 10 óra: Tarka zeneest. **Langenberg.** 9 óra: Énekhangverseny. 9 óra 35: Hangjáték előadása, utána hírek, majd táncczene. **Milánó.** 8 óra 30: Zenekari hangverseny, 10 óra: Tarka zeneest. **Prága.** 6 óra 5: Vonósnyegyes hangverseny. 8 óra: Operaelőadás. 11 óra 20: Gramofonzene. **Róma.** 8 óra 50: Kávéházi zene. 9 óra 45: Vígopera előadása. **Strassburg.** 6 óra: Szórakoztató zene. 7 óra 30: Könnyű zene. 8 óra 45: Zenekari hangverseny. 9 óra 30: Esti hangverseny. **Varsó.** 6 óra 35: A rádiózenekar hangversenye. 9 óra: Zenei előadás. 9 óra 15: A varsói filharmonikusok szimfonikus hangversenye.

Szombat (március 12) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 2 óra: Gramofonzene. 6 óra: Remény és könnyű zene. 7 óra 10: Zenekari hangverseny. 8 óra 40: Gramofonzene. 9 óra: A Carmen-énekkar hangversenye. 10 óra 15: Román zene. **Budapest.** 10 óra 15: Zenekari hangverseny, közben hírek. 1 óra: Déli hangverseny az Egyetemi templomból. 1 óra 5: A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye, közben hírek. 3 óra 45: Árfolyamhírek. 5 óra: A Rádióélet gyermekjátékos órája. 5 óra 45: Hírek. 6 óra: Másfél óra könnyű zene. 7 óra 30: Mit üzen a rádió. 8 óra 15: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 9 óra 15: A Bábjáték című színmű előadása

a stúdióból. Utána hírek, majd táncczene. **Bécs.** 12 óra 30: Zenekari hangverseny, közben hírek. 2 óra 45: Gramofonzene. 4 óra 35: Gramofonzene. 5 óra 55: Délutáni hangverseny. 8 óra 30: A bécsi szimfonikusok hangversenye. 9 óra: Vígjáték előadása. 11 óra 35: Esti hangverseny. **Belgrád.** 12 óra 5: Gramofonzene. 12 óra 20: Gramofonzene. 1 óra 5: Déli hangverseny. 5 óra: Gramofonzene. 6 óra: Dalok. 9 óra: Énekkar és zenekar hangversenye. 11 óra 25: Jazz-band. **Langenberg.** 6 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 30: Gramofonzene. 9 óra: Tarka zeneest. Utána hangverseny, majd jazz-band. **Milánó.** 8 óra 5: Tarka hang-

verseny. 9 óra 20: Szórakoztató zene. 10 óra: Zenekari hangverseny. 12 óra: Kávéházi zene. **Prága.** 8 óra 20: Tamburica-hangverseny. 9 óra: Ünnepi hangverseny, **Róma.** 6 óra 45: Délutáni hangverseny. 9 óra 15: Kávéházi zene. 9 óra 45: Operaelőadás. **Stockholm.** 8 óra 45: Régi táncczene. 11 óra: Modern táncczene. **Strassburg.** 8 óra 45: Szórakoztató zene. 9 óra 30: Zenekari hangverseny. 11 óra 30: Táncczene. **Toulouse.** 10 óra: Katonazene. 10 óra 30: Szimfonikus hangverseny. 11 óra Operarézzetek. 12 óra 15: Táncczene. **Varsó.** 9 óra 15: Könnyű zene. 11 óra 10: Chopin-művek. 11 óra 50: Táncczene.

Közgazdaság

Csereüzlet Románia és Brazília között petroleum és kávé kölcsönös szállítása érdekében

A kormány gazdasági bizottsága tegnap Vasilescu — Karpen iparügyi miniszter lakásán ülést tartott, amelyen Jonescu tábornok, az államvasutak vezérigazgatója is résztvett, mert a bizottság a vasut tarifális politikájával foglalkozott. A gazdasági bizottság ülésén érdekes terv megvalósítása is felmerült. Ugyanis az iparügyi és kereskedelemügyi miniszteriumban közvetlen ajánlat folytán felvetődött az a terv, hogy Romá-

nia és Brazília között cserekereskedést létesítsenek. Arról van szó, hogy a Braziliából importálandó kávé ellenértékeképpen Romániából petroleumot szállítsanak Braziliába. A terv nagy tetszéssel találkozott és ha a csereüzletet sikerül megvalósítani, úgy sok belföldi deviza kiözönlését, amelyet a kávé ellenértéke gyanánt fizetnek, sikerül megakadályozni. A tervet tovább tanulmányozzák.

A kompenzációs pénztár működését külön hivatal szabályozza

A kompenzációs hivatal megalakításáról szóló törvény értelmében azon államokkal szemben fennálló tartozásokat, amelyek a Romániával való devizaforgalmat korlátozták, csak a kompenzációs hivatal útján lehet kiegyenlíteni. A közönség tájékoztatása céljával kapcsolatosan a temesvári kereskedelmi és iparkamara a következőket közli:

Minden romániai lakos, jogi személyek is, köteles március 1-ig összes követeléseit és tartozásait azon államok lakóival szemben, amelyek devizakorlátozásokat léptettek életbe, a bank által kibocsátott úrlapokon a Nemzeti Banknál bejelenteni. A bejelentéseket három példányban kell kiállítani. Mindazon bankok, cégek és magánszemélyek, amelyek folyószámla viszonyban vannak, váltókötelezettségük van, vagy pedig meghitelezéseket kell kifizetni vagy behajtani, kötelesek március hatodikai esti állapotnak megfelelően mindezeket bejelenteni és esedékességüket is közölni. Március 7-től kezdve minden fizetés a fent jelzett országok lakóinak javára csak a Nemzeti Bank útján eszközölhető. A befizetés a Nemzeti Bank átutalási osztályánál, a kompenzációs hivatal számlájára történik, ideiglenes nyugta ellenében. A fizetéssel egyidejűleg az igazoló okmányokat is be kell szolgáltatni. A fizetés leiben történik. Ha a tartozást más valutában állapították meg, az összeg a Nemzeti Bank által naponta meghatározott árfolyamon számíto-

A mezőgazdasági végrehajtások felfüggesztése. Közöltük, hogy a kormány a mezőgazdasági tartozásokból származó végrehajtások és áresések további felfüggesztésére javaslatot terjesztett a kormány elé. A javaslat eredetileg azt tartal-

dik át.

A kompenzációs hivatal megállapítja, hogy a kifizetés megfelelő-e a törvény követelményeinek, vagy sem. Ha nem felel meg, az összeget visszafizetik. Ha megfelel, bizonyítványt állítanak ki, amely az adósnak igazolásul szolgál arra nézve, hogy fizetési kötelezettségének eleget tett. Aki más országba fizet ki valamely összeget, köteles megvizsgálni, hogy a kifizetés nem történik-e valamely devizakorlátozást életbeléptető ország lakosa számára. Ellenkező esetben 15 napig tartó elzárással és egy millió lei pénzbüntetéssel sújtható. Bármilyen érték vagy valutaküldés posta útján, vagy más uton tilos. Az említett országok lakosai számára tilos hiteleket engedélyezni. Újság, folyóiratok és könyvek előfizetésére szükséges összegeket a kompenzációs hivatal előzetes engedélyével lehet kifizetni.

Utólag keletkező adósságok és követelések azonnal bejelentendők. A meghitelezések 30 napon belül felülvizsgálandók, a behajtás céljából érkezett váltók behajtandók és ellenértékük a Nemzeti Bankhoz befizetendő. Minden behozatálnál a vámhivatalnál felmutatandó a kompenzációs hivatal bizonyítványa, amely igazolja, hogy az áru értékét letétbe helyezték, vagy pedig befizetésére az importőr kötelezettséget vállalt. A behozott áruk csak a kifizetési ország valutájában számlázhatók. A kompenzációs hivatal minden kifizetés után jutalékot szed.

mazta, hogy március harmincegyedikéig függesztik fel ezeket a tartozásokat. Ujabb bukaresti jelentés szerint a felfüggesztés a konvertálási törvénynek a hivatalos lapban való megjelenésétől számított további tizenöt napig érvényes.

A belvárosi orvosok adója. A speciális adókövető-bizottság tegnap megkezdte a belvárosi orvosok idei adójának kivetését. Harmincegy orvos adóját állapították meg. Nagyön kivételes esetben történt leszállítás és az orvosok adóalapja átlagban a tavalyi adóalap maradt. Az orvosok adókövetését ma folytatják és március tizenötödikén az ügyvédek adókövetésére kerül sor.

Megszakadtak a magyar—orosz kereskedelmi tárgyalások. Nemrég Budapestre érkezett egy orosz delegáció, hogy a Magyarország és Oroszország közti kereskedelmi kapcsolat felvételéről tárgyaljon. A tárgyalások a siker reményében folytak, amikor most egyszerre a tárgyalások megszakadtak. Az oroszok ugyanis mindegyre teljesíthetetlen kívánságokkal állottak elő és azért a magyar delegáció megszakította a tárgyalásokat.

Veszekedés a két szomszédos állam vasutai közt. A nyári vasuti menetrendre való előkészületek most vannak folyamatban. A temesvári kerületi vasutigazgatóság kiküldöttei tárgyalásokat folytattak a jugoszláviai államvasutak delegátusaival, hogy a két ország közti személyforgalmat szabályozzák. A jugoszláv vasut az onnan érkező nemzetközi gyorsvonat menetrendjét úgy csinálta meg, hogy a Bukarest felé haladó rapidvonatnak Zombolyán három óra hosszáig kell vesztegelni. A román delegáció minden érvelése hiábavaló volt, a jugoszlávok nem változtattak ezen az állásponton. Erre a román delegáció a bázisai vonat menetrendjének megállapításánál visszaadta a kölcsönt. Eddig ugyanis ez a vonat Temesvárról úgy indult, hogy a jugoszláv területen levő községeknek kitűnő csatlakozása volt Versecre, ahová a vonat reggel nyolckor ért. Májustól a bázisai vonat Temesvárról reggel hét órakor indul és Versecre csak délután ér.

A dettai ipartestület most tartotta meg tisztújító közgyűlését. Az eredmény a következő: elnök Gruber István, veretőségi tagok Balázs M., Boros Márton, Hoffarth József, Lukács Sándor, Rothgerber Mátyás, Rutter Gusztáv, Schiff Henrik, Skoda Ferenc, Schreiber Róbert, Streng János, Telles Péter, Isler Mihály, Veleszics Mihály, Weiler Sándor, Watz Márton, Kirsch Nándor, Petcu János, Spröder András és Lauer Gyula. A választmány legközelebb saját kebelében választja meg az elnököt, a pénztárost, a két ellenőrt.

Devizák magánfolyama. Zürichben a lei 306. Párisban 15.15. Mai árfolyamok a következők: angol font 586, dollár 167.60 holland forint 67.80, francia frank 6.59, olasz lira 8.72, cseh korona 4.98, német márka 40, osztrák schilling 19, magyar pengő 20.50, svájci frank 32.76, belga (öt belga frank) 23.35.

Mozi

Mozi mősora

Belvárosi Capitol mozi: Egy orrhosszal (Beszélő vígjáték)

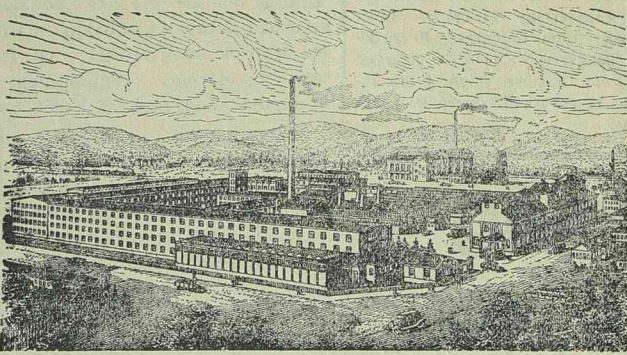
Erzsébetvárosi Doina mozi: Egy orrhosszal. (Beszélő vígjáték)

Forum mozi: Nagy cipőben — kis fiú. (Beszélő vígjáték)

Gyárvárosi Apolló mozi: Ahol a Volga folyik (Beszélő film)

Mehalai Concordia mozi: Tánc az őrvény felett. (Beszélő film)

A legutolsó újdonságok



ENGROS

férfi- és női divatszövetekben, modern és izléses minták az általánosan elismert legkiválóbb minőségekben

megérkeztek

Szívesen látunk mindenkit, hogy ezen szenzációs újdonságainkat minden vételkényszer nélkül megtekinthessék a tavaszi és nyári szükségletek beszerzése előtt

A Brassói posztó- és divatárugyarak
SCHERG VILMOS és TÁRSA R.T.

Timisoara, Str. Alba-Julia

EN DETAIL

Apróhirdetések

Az apróhirdetés olcsó és eredményes.

Egyes szó ára:

Levelezés és házasság rovatban négy lei, vastagabb betűvel hat lei. Legkisebb hirdetés negyven lei.

Lakás, Adás-vétel, Alkalmazás és Vegyes rovatban három lei, vastagabb betűvel öt lei. Legkisebb hirdetés harminc lei.

Állástkeresők szavankint két lei fizetnek, vastagabb betűvel három leit. Legkisebb apróhirdetés husz lei, többszöri közlés esetén egyenkint tizenöt lei.

Jelíges hirdetések címét a kiadó hivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak. A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert számlakiírás és pénzbeszedő kiküldetése megdrágítja a hirdetést.

Apróhirdetéseket felvesz:

Belvárosban: Déli Hírlap kiadó hivatala, Szentgyörgy-tér 4.
Gyárvárosban: Kardos-trafik, Kosuth-tér és Gránátos-utca sarok.
Józsefvárosban: March-trafik Küttel-tér.

30 leiert

megtudhatja múltját, jelent és jövőjét, vidékiek levélben küldjenek 40 leit béléjében és mellékeljék a születési dátumot. Munkanélkülük kedvezményben részesülnek.

Jósnő

IV., Bonnaz-u. 16. I. emelet.

Alkalmazás

Leépitett magántisztviselő
ki 200.000 lei tőkével rendelkezik rentábilis vállalatnál, hosszabb időre megélhetést biztosító jövedelemmel alkalmazást nyerhet. Ajánlatokat „Kedvező alkalom” jelíggére a kiadóba kérek. (293)

Bejáró-leányt

ki szoba-kéféleszhez ért, azonnal felveszek. Jakabffy, III. Batthányi u. 3. (292)

Keresek

mindenes főzőnőt azonnalra vagy 15-re, ugyanott egy mindenes azonnalra állást keres. III Dózsa u. 9. balra. (291)

Allást keres

Elsőrendű varrónő

minden szakmájába vágó munkát a legolcsóbb áron vállal. Mindennemű fehérnemű, pyjamák ruhák, pongyolák, bluzok, aljak, de különösen gyermekruhák készítésében különösen gyakorlott. Átalakításokat a legolcsóbban készítek. Erzsébetváros, Korona-utca 18 jobbra az első ajtó.

India véres napjai

A Déli Hírlap történelmi regénye

Sir John Retchiffe műve alapján írta Berkó Károly

— 96. folytatás —

A maharadza arcán olyan kifejezés volt látható, amely azt határozta, hogy miképpen találtak rá Riwers házában Margareta O'Sullivanra, akit megtévelyített az, hogy Riwers megbecstelenítette.

— Halál az átkozott angolra! Halál az összes angolokra!

Nena Sahib aztán elmondatta magának, hogy miképpen találtak rá Riwers házában Margareta O'Sullivanra, akit megtévelyített az, hogy Riwers megbecstelenítette.

A fakir — Ochertony kapitány — azonban azt is el tudta mondani, hogy O'Sulivan Eduárd borzalmas halálának is Riwers volt az okozója. Elmondta a fogadást, amelynek következtében O'Sulivan vakmerően szembeszállt a tigrissel, ami aztán a halálát jelentette. Nyilvánvaló volt, hogy Riwers így akarta Margareta bátyját utjából eltávolítani.

— Halál az angolokra! — ismételte az elbeszélés végén Nena Sahib.

Nyomozás.

Meg volt írva a sors könyvében, hogy ezen az éjszakán Nena Sahib palotájának kapuja újra megnyíljon. A kapun kopogtak és a portás nemsokára jelentette:

— Magasságos uram, két angol tiszt kér bebecsátást.

Tukallah a fakir és a társaság többi tagja mind kérdően nézett Nena Sahibra: vajjon nem kergeti-e el küszbéről a két angol tisztet, aki éppen most és ilyen későn éjjel merik háborgatni.

— Ha ők erőszakosak, mi ravsok leszünk, — mondotta a maharadza és intett a portásnak, hogy a két angol tisztet bocsássa be.

Néhány perc múlva belépett a terembe Halliday főhadnagy és Sandes hadnagy.

A szerencsétlen Margareta nem látták, mert a szolgák a kerevet elé, amelyen a szerencsétlen nő feküdt, spanyol falat húztak.

Nena Sahib figyelmes szívélyességgel fogadta a két tisztet.

— Minek köszönhetem a szerencsét? Régen nem tisztelték meg a tiszt urak házamat.

Halliday beszélt:

— Bocsásson meg főmagasságod, ma éjszaka két olyan esemény történt, amely méltán nyugtalanságot

kelthet. Cawpoor várából megszöktették Dhulip Singk herceget és ugyanakkor felgyújtották Riwers ezredes villáját.

— Ugy? — kérdezte a herceg mosolyogva.

— Emiatt jöttünk főmagassághoz.

— Talán, hogy engem vonjanak felelősségre ezekért a dolgokért?

— Ó, bocsásson meg főmagasságod, hogy zavarni mertünk, azonban a tábornok ur megbízásából jöttünk. Talán főmagasságod tud a dologról valamit.

— Mit tudjak? Ha azt hiszik, hogy a megszöktött herceg nálam van, akkor keressék meg. Kutassák végig a palotámat. Nem is kell hozzá kalauz, hiszen elégszer voltak a vendégeim és ismernek minden zugot. Furcsa azonban még csak feltételezni is, hogy a szökevény nálam volna és csak azért volna nálam, mert én is hindu vagyok.

— Valóban az volt a megbízatásunk, érdeklődünk felőle, hogy a herceg nincsen-e itten. De most már lemondunk erről a szándékunkról, mert főmagasságod szavai elegendő bizonyítékot adnak nekünk, hogy a keresett szökevény nincsen itten.

— A gyújtogatást is nem keresik nálam? — kérdezte a herceg, aki megint mosolygott.

— Ezer bocsánatot kérünk újra, ilyesmi valóban nem is jutott eszünkbe.

— Igazán megtisztelő rám nézve. A két tiszt készülődött.

— Elnézést kérünk a háborgatásért és méltóztassék megengedni, hogy távozzunk.

— Amint parancsolják az urak. Most azonban én kérem önöket, hogy kegyeskedjenek még néhány percig nálam időzni. Mutatni akarok önöknek valamit, helyesebben valakit.

Ezzel intett a szolgáknak, akik a spanyol falat elhúzták a kerevet elől. A kereveten ott feküdt üveges szemekel Margareta O'Sulivan.

A két tiszt egyszerre meglepetten felkiáltott:

— Milady Margareta, akit három hónap előtt elraboltak!

— Bizony ő az. A feleségem. Három hónap előtt elrabolták és most visszakerült. Éppen a mai éjszakán került vissza, amikor a váról meg-

szökött Dhulip-Sink herceg és amikor leégett Rivers ezredes háza. Szerencsétlen feleségem visszakerült azonban olyan állapotban, mintha halott volna. Elméje megzavarodott és nem tud egyetlen világos szót sem mondani.

Mindkét tiszt arcán az őszinte, igaz részvét tükröződött vissza. Nena Sahib és hívei meg voltak róla győződve, hogy a tiszték nem tudták róla, hogy Margareta ki rabolta és hol tartotta.

(Folyt. köv.)

Román, francia

angol, német órát adok, esetleg délutánra. Cimeket a kiadóba kérek. (249)

Adás-vétel

Butor

keményfa háló 8000 leiert, fehér konyhák 2500 leiert, Állandóan raktáron Reichard Károly, Str. Eneas 6. Niemetzkert (272)

Nagy jégszekrény

használt, de jó karban lévő eladó. Cím a kiadóban. (251)

Irógepet

használt, de jó állapotban lévő megvételre keresek. Cimeket „Kezdőiroda” jelíggére a kiadóba kérek. (250)

Eladó

egy 5 kgr.-os üzleti mérleg, ugyanott egy butorozott szoba jobb nőnek esetleg ellátással kiadó, Belváros Nándor tér 1. II. em. (294)

Lakás

Modern

2-3 és 4 szobás lakások kiadó Gyárváros és Józsefvárosban. Rokk kantegyület Hunyadi-ut 10. (433)
Belváros legforgalmasabb helyén 3 szobából álló

szálloda

május elsejére bérbeadó. Bővebbre Temesvári Bank házközelőségénél. (422)

Kiadók

2, 3 és 4 szobás modern olcsó lakások azonnal és május 1-ére. Gyárváros, Str. Cogalniceanu 7. (289)

5 szobás lakás

teljesen modern, lehetőleg villamoshoz közel május elsejére kerestetik. Ajánlatok a kiadóba „Modern lakás” jelíggel alatt kéretnek. (280)

Különféle

Forgalmas cipőüzletre csekély kaucióval rendelkező társaság keresek. Cimeket „Cipőüzlet” jelíggére a kiadóba kérek. (253)

Zsigmond Piroska

névre szóló pirosigazolvány elveszett. Megtalálójára a rendőrség adja le. (290)